

References Transliterated from Cyrillic into Latin Alphabet

L.B. Vishnyatsky. Neanderthals: What Kind of People They Were and Why They Went Extinct.

- Baryshnikov G.F. 2007. *Medvezhyi (Carnivora, Ursidae)*. St.-Petersburg: Nauka.
- Drobyshevskiy S.V. 2006. *Predshestvenniki. Predki? Chast V: Paleoantropiy*. Moskva: Komkniga.
- Kochetkova V.I. 1964. Evoljutsiya mozga v svyazi s progressom materialnoy kultury. V: Yakimov V.P. (red). *U istokov chelovechestva (osnovnye problemy antropogeneza)*. Moskva: Izd-vo MGU, 191-243.
- Nikonov A.P. 2008. *Apgreyd obezyany. Bolshaya istoriya malenkey singulyarnosti*. Moskva: ENAS; St.-Petersburg: Piter.
- Oppenheimer S. 2004. *Izgnanie iz Edema. Khroniki demograficheskogo vzryva*. Moskva: Eksmo. (Per. s angl. izd. 2003 g.).
- Semenov S.A. 1968. *Razvitie tekhniki v kamennom veke*. Leningrad: Nauka.
- Smimov Yu.A. 1991. *Mustyerskie pogrebeniya Evrazii*. Moskva: Nauka.
- Vishnyatsky L.B. 2007. O vozmozhnykh sluchayakh kulturnoy preemstvennosti mezhdru Homo neanderthalensis i Homo sapiens. *Zapiski IIMK 2*, 166-181.
- Vishnyatsky L.B. 2008. *Kulturnaya dinamika v seredine pozdnego pleystotsena i prichiny verkhnepleoliticheskoy revolyutsii*. St.-Petersburg: Izd-vo SPb-GU.
- Zubov A.A. 1966. Zubnaya sistema. V: Bunak V.V. (red). *Iskopaemye gominidy i proiskhozhdenie cheloveka*. M: Nauka, 360-382.
- Zubov A.A. 1994. Diskussionnyye voprosy teorii antropogeneza. *Etnograficheskoe obozrenie (6)*, 20-34.

M. V. Anikovich, N. K. Anisutkin, N. I. Platonova. Man and Mammoth in East Europe: Approaches and Hypotheses.

- Abramova Z.A. 1989. Paleolit Severnoy Azii. *Paleolit mira. Paleolit Kavkaza i Severnoy Azii*. Leningrad: Nauka, 145-243.
- Abramova Z.A., Grigoryeva G.V. 1997. *Verkhnepleoliticheskoe poselenie Yudinovo*. Vyp. 3. St.-Petersburg: IIMK RAN.
- Aksenov G.V. 2009. *Pervy direktor Stroganovskogo uchilishcha*. <http://www.portal-slovo.ru>
- Amirkhanov H.A. 2000. *Zarayskaya stoyanka*. Moskva: Nauchny mir.
- Amirkhanov H.A. 2005. K metodike issledovaniya paleolita: uroki Zarayska i Avdeevo (po povodu odnoy retsenzii). *RA 2*, 93-101.
- Amirkhanov H.A. 2009. Stoyanka Zaraysk A: kharakteristika obyektov tretyego kulturnogo sloya. In: Amirkhanov H.A. (otv. red.). *Issledovaniya paleolita v Zarayske*. 1999 — 2005. Moskva: Paleograf, 15-36.
- Anikovich M.V. 1998. Dnepro-Donskaya istoriko-kulturnaya oblast okhotnikov na mamontov: ot «vostochnogo gravetta» k «vostochnomu epigravettu». In: Amirkhanov H.A. (otv. red.) *Vostochny gravett*. Moskva: Nauchny mir, 35-60.
- Anikovich M.V. 2009. Chelovek i mamont v tsentre Russkoy ravniny. Okhota? Sobiratelstvo? Ili?.. In: Davudov O.M. (otv. red.). *Problemy arkheologii Evrazii. Sb. statey. K 60-letiyu chlena-korr. RAN, professora Amirkhanova H.A.* Makhachkala: Izd. Instituta arkheologii i etnografii DNC RAN, 152-170. V pečati.
- Anikovich M.V., Anisutkin N.K. 2001. Chelovek i mamont v paleolite Vostochnoy Evropy. In: Rozanov A.Yu. (otv. red.). *Mamont i ego okruzhenie: 200 let izucheniya*. Moskva: GEOS, 315-327.
- Anikovich M.V., Anisutkin N.K. 2001-2002. Okhota na mamontov v paleolite Evrazii. *SP 1*, 479-501.
- Anikovich M.V. i dr. 2006: Anikovich M.V., Anisutkin N.K., Vishnyatsky L.B. 2006. Perekhod k verkhnemu paleolitu v Evrazii i stanovlenie cheloveka sovremennogo fizicheskogo tipa: globalnye i regionalnye aspekty protsessa. In: Derevyanko A.P. (otv. red.). *Etnokulturnoe vzaimodeystvie v Evrazii*. Kn. 1. Moskva: Nauka, 98-112.
- Anikovich M.V. i dr. 2007: Anikovich M.V., Anisutkin N.K., Vishnyatsky L.B. 2007. Uzlovye problemy perekhoda k verkhnemu paleolitu v Evrazii. *TKBAE 5*.
- Anikovich M.V. i dr. 2008: Anikovich M.V., Popov V.V., Platonova N.I. 2008. Paleolit Kostenkovsko-Borshchevskogo rayona v kontekste verkhnego paleolita Evropy. *TKBAE 1*.
- Anikovich M.V., Kuzmina I.E. 2001. Mamont v kulture verkhnego paleolita Vostochnoy Evropy i Severnoy Azii. In: Chindina L.A. (otv. red.). *Prostranstvo kultury v arkheologo-etnograficheskom izmerenii. Zapadnaya Sibir i sopredelnye territorii. Materialy XII ZSAEK*. Tomsk: Izd. TGU, 3-4.
- Anisutkin N.K. 2001. *Mustyerskaya epokha na yugo-zapade Russkoy ravniny*. St.-Petersburg: Evropeyskiy Dom.
- Anisutkin N.K. 2002. Problema mustyerskikh zhilishch s ispolzovaniem mnogochislennykh kostey mamonta. *AV 9*, 11-24.
- Anisutkin N.K. 2002-2003. Mamont v srednem paleolite Vostochnoy Evropy (k voprosu o mustyerskikh zhilykh strukturakh s ispolzovaniem kostey mamonta). *SP 1*, 114-129.
- Bader O.N. 1984. Paleoliticheskie pogrebeniya i paleoliticheskie nakhodki na Sungire. In: Bader O.N. (otv. red.). *Sungir. Antropologicheskoe issledovanie*. Moskva: Nauka, 6-13.
- Bader O.N. 1998. Sungir. Paleoliticheskie pogrebeniya. In: Bader N.O. (otv. red.). *Pozdnepaleoliticheskoe poselenie Sungir (pogrebeniya i okruzhayushchaya sreda)*. Moskva: Nauchny mir, 5 — 165.
- Baygusheva V.S. 1980. Mamont (*Mammuthus primigenius* Blum) levoberezhya Severskogo Dontsa. *Mlekopitayushchie Vostochnoy Evropy v antropogene 1980. Trudy ZIN 93*, 75-80.
- Baer K.M. 1849. O vliyani vneshey prirody na sotsialnye otnosheniya otdelnykh narodov i istoriyu chelovechestva. *Karmannaya knizhka dlya lyubiteley zemlevedeniya za 1848 god*. St.-Petersburg
- Baer K.M. 1851. *Chelovek v estestvenno-istoricheskom otnoshenii*. St.-Petersburg.
- Baer K.M. 1863. O drevneyshikh obitatelnykh Evropy. *Zapiski RGO 1*, 213-220.
- Baer K.M. 1865. Mesto cheloveka v prirode. *Naturalist*. 19-24 (otd. ott.), 1-33.
- Baer K.M., Shifner A.A. 1862. O sobirani doistoricheskikh drevnostey v Rossii dlya etnograficheskogo muzeya. *Zapiski IAN 1*. Kn. 1.
- Boriskovsky P.I. 1963. *Ocherki po paleolitu basseyna Dona*.

№1. 2010

- Maloizuchennyye poseleniya drevnego kamennogo veka v Kostyonkakh*. MIA 121.
- Brem A. 1866. *Illyustrirovannaya zhizn zhivotnykh. Vseobshchaya istoriya zhivotnogo tsarstva*. T. 2. St.-Petersburg
- Buttse G. 1956. *V sumrake tropicheskogo lesa*. Moskva: Geografiz.
- Chepalyga A.L. 2005. Epokha ekstremalnogo zatopleniya (EEZ) kak prototip «Vsemirnogo potopa»: Ponto-Kaspiyskie basseyny i severnoe izmerenie. In: Yushkin N.P. (otv. red.). *Kvarter–2005. Materialy IV Vserossiyskogo soveshchaniya po izucheniyu chetvertichnogo perioda*. Syktyvkar: Geoprint, 447–450.
- Chepalyga A.L., Pirogov A.N. 2005. Sobytiya epokhi ekstremalnykh zatopleniy v doline Manycha: sbros Kaspiyskikh vod cherez Manych-Kerchenskiy proliv. In: Yushkin N.P. (otv. red.). *Kvarter–2005. Materialy IV Vserossiyskogo soveshchaniya po izucheniyu chetvertichnogo perioda*. Syktyvkar: Geoprint, 445–447.
- Chepalyga i dr. 2006: Chepalyga A.L., Sadchikova T.A., Lavrentyev N.V., Pirogov A.N., Tsybriy V.V. 2006. Istoriya doliny Manycha i drevniy chelovek v pozdnem paleolite. In: Matishov G.G. (otv. red.). *Pozdnekaynozoyetskaya geologicheskaya istoriya severa aridnoy zony. Materialy mezhdunarodnogo simpoziuma*. Rostov-na-Donu: RAN&YuzhNC&KICHP, 340–348.
- Chernysh A.P. 1960. Issledovaniya mustyerskogo poseleniya na Srednem Dnestre v 1956 — 58 gg. *BKICHP* 24, 111 — 118.
- Chernysh A.P. 1965. *Ranniy i sredniy paleolit Pridnestrovya*. Moskva: Nauka.
- Chernysh A.P. 1989. O mustyerskikh zhilishchakh i poseleniyakh. In: Bibikov S.N. (otv. red.). *Kamenny vek. Pamyatniki, metodika, problemy*. Kiev: Naukova dumka, 72 — 81.
- Chubur A.A. 1991. Mamont v verkhnem paleolite: dobycha okhotnikov ili zhitva polovodiy? *VI Koordinatsionnoe soveshchanie po izucheniyu mamontov i mamontovoy fauny. Tezisy dokladov*. Leningrad: ZIN RAN, 57–58.
- Chubur A.A. 1993. K voprosu o «megateorii» i migratsiyakh verkhnepaleoliticheskogo cheloveka v tsentre Russkoy ravniny. *Arheologicheskie pamyatniki Srednego Poochya* 3. Ryazan, 3–14.
- Chubur A.A. 1993a. «Mamontovoe sobiratelstvo» v bassejne Desny. *Priroda*, 54–57.
- Chubur A.A. 1998. Rol mamonta v kulturnoy adaptatsii verkhnepaleoliticheskogo naseleniya Russkoy ravniny v ostashkovskoe vremya. In: Amirkhanov Kh.A. (otv. red.) *Vostochny gravett*. Moskva: Nauchny mir, 309–329.
- Chubur A.A. 2006. Eksploatatsiya mamontovykh «kladbishch» kak element adaptatsii paleoliticheskogo cheloveka k prirodnyim usloviyam epokhi ekstremalnykh zatopleniy. In: Matishov G.G. (otv. red.). *Pozdnekaynozoyetskaya geologicheskaya istoriya severa aridnoy zony. Materialy mezhdunarodnogo simpoziuma*. Rostov-na-Donu: RAN&YuzhNC&KICHP, 348–352.
- Cotlow L. 1960. *Zanzabuku*. Opasnoe putesthestvie. Moskva: Geografiz.
- Derevyanko i dr. 2000: Derevyanko A.P., Zenin V.N., Leshchinskiy S.V., Mashchenko E.N. 2000. Osobennosti akumulatsii kostey mamontov v rayone stoyanki Shestakovo v Zapadnoy Sibiri. *AEAE* 3, 32 — 55.
- Dokuchaev V.V. 1882. *Arkheologiya Rossii*. Kamenny pe-riod. TT. I i II grafa A.S. Uvarova. 1881. Doklad V.V. Dokuchaeva otdeleniyu geologii i mineralogii Sankt-Peterburgskogo obshchestva estestvoispytateley 20 noyabrya 1881 g. *Trudy St.-Petersburg obshchestva estestvoispytateley* XIII. Vyp. 1. St.-Petersburg, 1–54.
- Douglas-Hamilton I., Douglas-Hamilton O. 1981. *Zhizn sredi slonov*. Moskva: Nauka. Glavnaya redaktsiya vostochnoy literatury.
- Efimenko P.P. 1938. *Pervobytnoe obshchestvo. Ocherki po istorii paleoliticheskogo vremeni*. Izd. 2. Leningrad: Sotsegiz.
- Formozov A.A. 1983. *Nachalo izucheniya kamennogo veka v Rossii*. Moskva: Nauka.
- Garutt V.E., Urbanas E.V. Mamont iz pozdnepaleoliticheskikh stoyanok s. Kostenki. In: Goretsky B.I. (gl. red.). *Verkhniy pleystotsen i razvitie paleoliticheskoy kultury v tsentre Russkoy ravniny*. Tezisy dokladov k Vsesoyuznomu Soveshchaniyu, posvyashchenomu 100-letiyu otkrytiya paleolita v Kostenkakh (20–25 avgusta 1979 goda). Voronezh: Izd. VGU.
- Gmelin S.-G. 1771. *Putesthestvie po Rossii dlya issledovaniya trekh tsarstv estestva*. Ch. 1. St.-Petersburg
- Kelsiev A.I. 1878. Doklad o loparyakh. *Izvestiya IOLEAE* XXVIII, 491–500.
- Kelsiev A.I. 1883. Paleoliticheskie kukhonnye ostatki v s. Kostyonkakh Voronezhskogo uезда. *Drevnosti. Trudy MAO* IX. Vyp. 2–3, 154–180.
- Klark D.D. 1977. *Doistoricheskaya Afrika*. Moskva: Nauka.
- Korniets N.L. 1962. Pro prichiny vymiraniya mamonta na teritorii Ukraini. In: Pidoplichko I.G. (otv. red.). *Vikopni fauni Ukraini i sumezhnikh territorii*. Kiiv: Vid-vo Akkad. Nauk URSR, 93–169.
- Koshechkin B.I. 2003. *Pribaltiysko-finskie narody Rossii*. Moskva: Nauka
- Lavrov A.V. 1992. Stroenie i formirovanie kostonosnogo gorizonta Sevskogo mestonakhozhdeniya mamontov. *Istoriya krupnykh mlekoopitayushchikh i ptic Severnoy Evrazii*. *Trudy ZIN* 246, 60–67.
- Mashchenko E.N. 2009. Interpretatsiya arheozoologicheskikh dannykh stoyanki Zaraysk A v svyazi s biologiyey sherstistogo mamonta (mammothus primigenius [Blumenbach, 1799]). In: Amirkhanov H.A. (otv. red.). *Issledovaniya paleolita v Zarayske*. 1999 — 2005. Moskva: Paleograf, 402–435.
- Okladnikov i dr. 1971: Okladnikov A.P., Grigorenko B.G., Alekseeva E.V., Volkov I.A. 1971. Stoyanka verkhnepaleoliticheskogo cheloveka Volchya Griva (raskopki 1968 g.). *Materialy polevykh issledovaniy Dalnevostochnoy arheologicheskoy ekspeditsii*. Vyp. 2. Novosibirsk: Izd. IAE SO RAN.
- Pidoplichko I.G. 1969. *Pozdnepaleoliticheskie zhilishcha iz kostey mamonta na Ukraine*. Kiev: Naukova dumka.
- Pidoplichko I.G. 1976. *Mezhirichskie zhilishcha iz kostey mamonta*. Kiev: Naukova dumka.
- Polyakov I.S. 1880. Antropologicheskaya poezdka v Tsentralnuyu i Vostochnuyu Rossiyu, ispolnennaya po porucheniyu Akademii nauk. *Zapiski IAN*. Prilozhenie k t. XXXVII.
- Polyakov I.S. 1881. Kamenny vek v Rossii. *Zhivopisnaya Rossiya*. T. 1. Ch. 1. St.-Petersburg; Moskva, 381–402.
- Polyakov I.S. 1882. Issledovaniya po kamennomu veku v Olonetskoj gubernii, v doline Oki i na verkhovyakh Volgi. *Zapiski RGO po otd. etnografii* IX.
- Polyakov I.S. 2008. Antropologicheskaya poezdka v Tsentralnuyu i Vostochnuyu Rossiyu, ispolnennaya po porucheniyu Akademii nauk. Glava 2. In: Anikovich M.V., Popov V.V., Platonova N.I. *Paleolit Kosten-*

- kovsko-Borshchevskogo rayona v svete osnovnykh problem genezisa verkhnego paleolita Evropy. Pril. 1. TKBAE 1, 247–259.
- Porshnev B.F. 2007. *O nachale Chelovecheskoy istorii. Problemy paleopsikhologii*. St.-Petersburg: Aleteya.
- Praslov i dr. 2002: Praslov N.D., Sinitsyn A.A., Spiridonova E.A., Sulerzhitskiy L.D. 2002. Karacharovskaya paleoliticheskaya stoyanka: znachenie, istoriya i perspektivy issledovaniya. *Osobennosti razvitiya verkhnego paleolita Vostochnoy Evropy*. TKE 1, 160–166.
- Raykov B.E. 1950. Vvedenie v avtobiografiyu K.M. Baera. In: Baer K.M. *Avtobiografiya*. M.-Leningrad: Izd. AN SSSR
- Rogachev A.N. 1957. Mnogosloynnye stoyanki Kostenkovsko-Borshchevskogo rayona na Donu i problema razvitiya kultury v epokhu verkhnego paleolita na Russkoy ravnine. *MIA* 59, 9–134.
- Rogachev A.N., Anikovich M.V. 1982. Kostenki 5. In: Praslov N.D., Rogachev A.N. (red.). *Paleolit Kostyonkovsko-Borshcheyovskogo rayona na Donu*. 1879–1979. Leningrad: Nauka, 85–88.
- Rogachev A.N., Anikovich M.V. 1984. Pozdnyy paleolit Russkoy ravniny i Kryma. In: Boriskovskiy P.I. (otv. red.). *Arkheologiya SSSR s drevneyshikh vremen do srednevekovya. Paleolit SSSR*. Moskva: Nauka, 162–271.
- Savich V.P. 1975. *Piznyopaleolitichne naselennya Pivdenno-Zakhidnoi Volini*. Kiiv: Naukova dumka.
- Sergin V.Ya. 2001. Okhota i sobiratelstvo kak istochnik postupleniya kostey mamonta na pozdnepaleoliticheskie poseleniya tsentra Russkoy ravniny. In: Rozanov A.Yu. (otv. red.). *Mamont i ego okruzhenie: 200 let izucheniya*. Moskva: GEOS, 346–355.
- Sinitsyn i dr. 1997: Sinitsyn A.A., Praslov N.D., Svezhentshev Yu.S., Sulerzhitskiy L.D. Radiouglerodnaya khronologiya verkhnego paleolita Vostochnoy Evropy. In: Sinitsyn A.A., Praslov N.D. (red.). *Radiouglerodnaya khronologiya paleolita Vostochnoy Evropy i Severnogo Azii. Problemy i perspektivy*. St.-Petersburg: IIMK RAN, 21–66.
- Shilo N.A. 2001. Ischeznovenie mamontov s litsa Zemli. In: Rozanov A.Yu. (otv. red.). *Mamont i ego okruzhenie: 200 let izucheniya*. Moskva: GEOS, 307–314.
- Soffer O.A. 1993. Verkhniy paleolit Sredney i Vostochnoy Evropy: lyudi i mamonty. In: Leonova N.B., Nesmeyanov S.A. (red.). *Problemy paleoekologii drevnikh obshchestv*. Moskva: Ros. Otkrytyy Un-t, 99–118.
- Uvarov A.S. 1881. *Arkheologiya Rossii. T. 1. Kamenny period*. M.
- Uvarov A.S. 1884. O sovместnoy nakhodke kostey mamonta s kamennymi orudiyami. *Trudy IV AS v Kazani v 1877 g. T.1, XXXIV-XXXV*.
- Vasilyev S.A. 1997. Kontsepsiya antropogeneza B.F. Porsheva v svete dannykh noveyshikh issledovaniy. In: Matyushchenko V.I. (otv. red.). *Chetvertye istoricheskie chteniya pamyati Mikhaila Petrovicha Gryaznova. Materialy nauchnoy konferentsii (Omsk, 2,3 dekabrya 1997 g.)*. Omsk: OmGU, 28–30.
- Velichko A.A., Zelikson E.M. 2006. Periglyatsialnaya sreda kak resursnaya osnova sushchestvovaniya pozdnego mamonta epokhi verkhnego paleolita na Vostochno-Evropeyskoy ravnine. In: Anikovich M.V. (otv. red.). *Rannyyaya pora verkhnego paleolita Evrazii: obshchee i lokalnoe*. TKBAE 4, 9–26.
- Vereshchagin N.K. 1977. Berelekhskoe kladbishche mamontov. Mamontovaya fauna Russkoy ravniny i Vostochnoy Sibiri. *Trudy Zoologicheskogo instituta AN SSSR* 72, 5–50.
- Vereshchagin N.K. 1979. *Pochemu vymerli mamonty*. Leningrad: Nauka.
- Vereshchagin N.K., Kuzmina I.E. 1982. Fauna mlekopitayushchikh. In: Praslov N.D., Rogachev A.N. (red.). *Paleolit Kostyonkovsko-Borshcheyovskogo rayona na Donu*. 1879–1979. Leningrad: Nauka, 223–232.
- Vishnyatskiy L.B. 2005. *Vvedenie v preistoriyu. Problemy antropogeneza i stanovleniya kultury*. Kishinev: Vysshaya antropologicheskaya shkola.
- Volkov F.K. 1913. Paleolit v Evropeyskoy Rossii i stoyanka v s. Mezine Chernigovskoy gubernii. *Protokoly ORSA RAO za 1909 god. Zapiski ORSA IX*, 299–306.

R. Croitor. The History of Reindeer in the Palaeolithic of Moldova

- Alekseeva L. I. 1990. Teriofauna verkhnego pleystotsena Vostochnoy Evrope. *Trudy Geologicheskogo instituta* 455. Moskva: Nauka, 1-110.
- Baskin L. M. 1989. Osobennosti morfologii i ekologii lesnykh i tundrovnykh severnykh oleney i prichiny ikh vozniknoveniya. *Lesnoy severny olen*. Petrozavodsk, 86-91.
- Belan: N. G. 1983. Pozdnepleystotsenovy severny olen podneprovya. *Vestnik zoologii* 5. Kiev, 20-26.
- Chetraru N. A. 1973. *Pamyatniki epokh paleolita i mezolita. Arkheologicheskaya karta Moldavskoy SSR*, 1. Kishinev, 1-177.
- Chetraru N. A., Grigoryeva G. V., Covalenco S. I. 2007. *Verkhnepaleoliticheskaya stoyanka Rashkov VII*. Kishinev, 1-185.
- Croitor R. 1997. Morfo-funktsionalny analiz loktevego sustava iskopaemykh severnykh oleney Moldovy. In: Lobkov V. A. (otv. red.): *Pamyati professora A. A. Braunera*. Odessa, 165-168.
- David A. 1980. *Teriofauna pleystotsena Moldavii*. Kishinev, 1-185.
- David A. I., Chetraru N. A. 1970. Fauna mlekopitayushchikh paleolita Moldavii. In: Negadaev-Nikonov K. N. (otv. red.). *Fauna kaynozoya Moldavii*. Kishinev, 3-53.
- David A., Croitor R. 1997. Severny olen (*Rangifer tarandus*) v paleolite Moldovy. In: Dergaciov, V., Borzic, I., Sorokin, V., Ciobanu, L. (red.). *Vestigiile arheologice din Moldova*. Chisinau, 18-35.
- Ermolova N. M. 1978. *Teriofauna doliny Angary v pozdnem antropogene*. Novosibirsk: Nauka, 1-222.
- Flyorov K. K. 1950. Morfologiya i ekologiya olenoobraznykh v protsesse ikh evolyutsii. In: *Materialy po chetvertichnomu periodu SSSR*. Moskva; Leningrad, 50-69.
- Flyorov K. K. 1952. Kabargi i oleni. Fauna SSSR. Mlekopitayushchie, 1 (2). Moskva-Leningrad, 256.
- Krushinskaya N. L., Klevenzal G. A., Sokolov I. A., Gruzdev A. R., Pronyaev A. V. 1997. Opredelenie vozrasta severnykh oleney (*Rangifer tarandus*) po promeram nizhney chelyusti. *Zoologicheskii zhurnal* 76 (3), 379-381.
- Kuzmina I. E. 1971. Formirovanie teriofauny Severnogo Urala v pozdnem antropogene. *Trudy Zoologicheskogo instituta AN SSSR*, 49, 44-122.
- Mongayt A. L. 1973. *Arkheologiya Zapadnoy Evropy. Kamenny vek*. Moskva: Nauka, 1-356.

№1. 2010

- Popova A. A. 2007. Sostav rastitelnosti i klimaticheskie usloviya obitaniya cheloveka na stoyanke Rashkov 7. Prilozhenie 1 v kn.: Chetraru N. A., Grigoryeva G. V., Covalenco S. I., *Verkhnepaleoliticheskaya stoyanka Rashkov VII*. Kishinev, 158-162.
- Revin Yu. 1995. Istoricheskaya biogeografiya severnogo olenya v Vostochnoy Sibiri. *Pervoe mezhdunarodnoe mamontovoe soveshchanie (tezisy dokladov)*. Sankt-Peterburg, 1-636.
- Rogachyov A. N., Anikovich M. V. 1984. Pozdnyy paleolit Russkoy ravniny i Kryma. *Arkheologiya SSSR. Paleolit SSSR*. Moskva, 162-271.
- Sablin M. V., Kuzmina I. E. 1992. Pozdnepleystotsenovy severny olen (*Rangifer tarandus*) Verkhnego Dona. *Istoriya krupnykh mlekopitayushchikh i ptic Severnoy Evrazii, Trudy Zoologicheskogo instituta*, 246, 72-80.
- Sapozhnikov I. V., Dzhindzhan F., Kovalyukh N. N. 2007. Absolyutnye daty pozdnepleistotsenovy stoyanki Rashkov VII. Prilozhenie 3 v kn.: Chetraru N. A., Grigoryeva G. V., Covalenco S. I., *Verkhnepaleoliticheskaya stoyanka Rashkov VII*. Kishinev, 171-173.
- Semyonov-Tyan-Shanskiy O. I. 1977. *Severny olen*. Moskva: Nauka, 1-98.
- Semyonov-Tyan-Shanskiy O. I. 1980. Izmenchivost ekologii dikogo olenya po fazam tsikla kolebaniy chislennosti. In: *Kopytnye fauny SSSR*. Moskva: Nauka, 42-43.
- Sokolov A. 1995. Ekofiziologiya severnogo olenya pozdnego pleystotsena v svete sovremennykh dannyykh. *Pervoe mezhdunarodnoe mamontovoe soveshchanie (tezisy dokladov)*. Sankt-Peterburg, 639-640.
- Sokolov I. I. 1959. Kopytnye zveri (otryady *Perissodactyla* i *Artiodactyla*). In: *Fauna SSSR, mlekopitayushchie*, 1 (3), novaya seriya № 71. Moskva-Leningrad, 1-639.
- Sutula V. A. 1990. Adaptivnoe znachenie proporsiy oporno-dvigatel'nogo apparata kopytnykh. *Morfologiya mlekopitayushchikh i problemy lokomotsii. Trudy Zoologicheskogo instituta*, 215, 137-151.
- Tarasov P. P. 1956. O nekotorykh osobennostyakh morfologii severnogo olenya kak zhivotnogo tundry. *Trudy Moskovskogo obshchestva ispytateley prirody (novaya seriya), otdel biologicheskii*, LXI (4), 80-82.
- Zyryanov V. A. 1980. Feneticheskoe issledovanie taymyrskoy populyatsii dikikh severnykh oleney. *Kopytnye fauny SSSR. Tezisy dokladov*. Moskva, 341-342.

V. I. Belyaeva, I. A. Smirnov. **Cultural Layer Filler as a Source for Its Reconstruction.**

- Aleksandrova M.V. 1990. Nekotorye zamechaniya po teorii paleoliticheskogo kulturnogo sloya. *KSIA* 202, 4-9.
- Belyaeva V.I. 2001-2002. Pushkari I: kulturny sloj i drevnyy landshaft. *Stratum plus*, 1, 502-512.
- Belyaeva V.I. 2002. *Paleoliticheskaya stoyanka Pushkari I (kharakteristika kulturnogo sloya)*. SPb.: Izd-vo SPbGU.
- Efimenko P.P. 1958. *Kostenki 1*. M.-L.: Izd-vo AN SSSR.
- Glavenchuk A.V. 2003. Proizvodstvennyy uchastok na pozdnepleistotsenovom poselenii Anetovka 2. *AZ* 3, 51-58.
- Leonova N.B. 1990. Vozmozhnost planigrafii i mikrostratigrafii pri sovremennykh polevykh issledovaniyakh. *KSIA* 202, 13-17.
- Leonova N.B. 2006. Osobennosti formirovaniya kulturnogo sloya v zhilishchakh i na zhilykh ploshchadkakh. In: Sycheva S.A., Uzyanov A.A. (otv. red.). *Kulturnye sloi arkheologicheskikh pamyatnikov. Teoriya, metody i praktika*. Moskva: NIA-Priroda, 14-28.
- Petrun V.F. 2003. O melkoformatnom, preimushchestvenno nekremnistom kamne iz promyvok kulturnogo sloya poseleniya Anetovka 2 na reke Bakshala. *AZ* 3, 59-67.
- Rudinskiy M.Ya. 1947. Pushkari I. SA IX, 171-198.
- Shchebunyaeva V.V. 1997. Elementy mikrostratigrafii i mikrostruktury kulturnogo sloya novogo uchastka stoyanki Pushkari I. In: Belyaeva V.I. (otv. red.). *Pushkarevskiy sbornik 1*. St.-Peterburg: Obrazovanie-Kultura, 69-73.
- Stanko V.N. 1993. K metodike izucheniya mikrostruktur pamyatnikov paleolita. In: Vanchugov V.P. (otv. red.). *Drevnosti Prichernomorskiikh stepey*. Kiev: Naukova dumka, 4-8.
- Sycheva S.A. 2004. Polevoe issledovanie kulturnykh sloev. In: Sycheva S.A., Leonova N.B. (otv. red.). *Estestvenno-nauchnye metody issledovaniya kulturnykh sloev drevnykh poseleniy*. Moskva: NIA-Priroda, 22-28.
- Sycheva S.A. 2006. Kulturny sloj drevnykh poseleniy kak obyekt mezhdistsiplinarnykh issledovaniy. In: Sycheva S.A., Uzyanov A.A. (otv. red.). *Kulturnye sloi arkheologicheskikh pamyatnikov. Teoriya, metody i praktika*. Moskva: NIA-Priroda, 45-56.
- Sycheva S.A., Leonova N.B. 2004. Osnovnye ponyatiya i terminy. Urovni izucheniya KS. In: Sycheva S.A., Leonova N.B. (otv. red.). *Estestvenno-nauchnye metody issledovaniya kulturnykh sloev drevnykh poseleniy*. Moskva: NIA-Priroda, 9-21.
- Velichko A.A., Gribchenko Yu.N., Kurenkova E.I. 1997. Stratigraficheskoe polozhenie stoyanok Pushkarevskoy grupy. In: Belyaeva V.I. (otv. red.). *Pushkarevskiy sbornik 1*. S-Peterburg: Obrazovanie-Kultura, 19-30.

E. I. Vinogradova, D. Kiosak. **Calendar Chronology of North-Western Pontic Area Settlement During the First Half of Holocene (9700-5400 B.C.).**

- Arap R.Ya., Bezusko L.G., Syabryay S.V., Timchenko T.V., Yakovenko S.O. 1992. Dopovnennyya do istorii roslinnosti pivdnya Ukraïni v neogeni — antropogeni (za paleopalinozhichnimi danimi). *Ukraïnski botanichni zhurnal* 49 (6), 46-49.
- Artyushenko A.T., Arap R.Ya., Bezusko L.G., Ilves Je.O., Kayutkina T.M., Kovalyukh N.N. 1982. Novyye dannyye o rastitelnosti Ukraïny v golotsene. In: Velichko A.A. (otv. red.). *Razvitie prirody territorii SSSR v pozdnem pleystotsene i golotsene*. Moskva: Nauka, 173-186.
- Bezusko A.G., Bezusko L.G. 2000. Suchasnyy stan i perspektivi palinologichnikh doslidzhen vidkladiv golotsenu Ukraïni dlya ciley arkheologii. *Naukovi zapiski NaUKMA* 18, 275-278.
- Bezusko A.G., Bezusko L.G. 2001. Aktualni aspekty palinologichnikh doslidzhen bolit Ukraïni. *Naukovi zapiski NaUKMA* 19, 4-6.
- Bezusko L.G., Bezusko T.V., Yesilevski S.O., Kovalyukh M.M. 2000. Do pitannya pro klimat i roslinnist

- stepovoї zoni Ukraїni v golotseni. *Naukovi zapiski NaUKMA* 18, 284-287.
- Bezusko L.G., Klimanov V.A., Shelyag-Sosonko Yu.R. 1988. Klimaticheskie usloviya Ukrainy v pozdnelednikovoye i golotsene. In: Khotinski N.A. (otv. red.). *Paleoklimaty golotsena Evropeyskoy territorii SSSR*. Moskva: IGAN SSSR, 125-135.
- Bezusko L.G., Kotova N.S. 1997. Kultura lineyno-lentochnoy keramiki na Ukraine i ee prirodnoe okruzhenie. In: S. A. Bulatovich (otv. red.). *Arkheologiya i etnologiya Vostochnoy Evropy*. Materialy i issledovaniya. Odessa: Germes, 140-152.
- Burdo N.B. 2003. Novye dannye dlya absolyutnoy datirovki neolita i rannego eneolita na territorii Ukrainy. *Stratum plus* (2), 431-446.
- Burdo N.B., Videyko M.Yu. 1998. Osnovi khronologii Tripillya-Kukuteni. *Arkheologiya* (2), 17-29.
- Danilenko V.N. 1969. *Neolit Ukrainy: Glavy drevneyshey istorii Yugo-Vostochnoy Evropy*. Kiev: Naukova dumka.
- Dergachev V. 2005. Neolitizatsiya Severo-Pontiyskoy zony i Balkan v kontekste razlivov morey. *Revista arheologică* (1), 4-33.
- Dergachev V.A. 1999. Osobennosti kulturno-istoricheskogo razvitiya Karpato-Podnestrovyia. *Stratum plus* (2), 169-221.
- Gerasimenko N.P. 2004. *Rozvitok zonalnikh landshaftiv chetvertinnogo periodu na teritorii Ukraїni*. Kiev: Avtoref. dis...d-ra geogr. nauk.
- Ivanova S.V. 2005. Epokha ranney bronzy Prichernomorskiikh stepey. *Revista arheologică* (1), 34-43.
- Kotova N.S. 2002. *Neolitizatsiya Ukrainy*. Lugansk: Shlyakh.
- Kraskovski V., Kremer A. 1959. Mikhaylivska epipaleolitichna stoyanka. *Materiali z arkheologii Pivnichnogo Prichornomor'ya* 6, 126-130.
- Kremenecki K.V. 1991. *Paleoekologiya drevneyshikh zemledeltsev i skotovodov Russkoy ravniny*. Moskva: IG AN SSSR.
- Larina O.V., Vekher K.-P., Dergachev V.A., Covalenco S.I., Bikbaev V.M. 1997. Novye polevye issledovaniya pamyatnikov mezolita i neolita Moldavii. In: V. Dergachev (otv. red.). *Vestigi arheologice din Moldova*. Chişinău: Tipografia Academiei de Ştiinţe RM, 62-110.
- Manko V.O. 2006. *Neolit Pivdenno-Shidnoi Ukraїni*. Kii: Shlyakh.
- Markevich V.I. 1974. *Bugo-dnestrovskaya kultura na territorii Moldavii*. Kishinev: Ştiinţa.
- Pashkevich G.O. 1976. Sporo-pilkovi kompleksi bilya s. Mirmogo. *Ukrainski botanichny zhurnal* 33 (2), 153-155.
- Sapozhnikov I.V. 2004. Mnogosloynaya stoyanka Mikhaylovka (Belolesye): problemy stratigrafii i datirovki. *Starozhitnosti Pivnichnogo Prichornomor'ya i Krimu* XI, 299-313.
- Sapozhnikov I.V., Sapozhnikova G.V. 2005. Khronologiya poselen ta kulturna poslidovnist mezolitu ta neolitu Pivnichno-Zakhidnogo Prichornomor'ya. *Kamyana doba Ukraїni* 7, 87-95.
- Shchukin M.B. 2004. Nekotorye zamechaniya o metodikakh khronologicheskikh raschetov epokhi Latena, rimskogo vremeni i sarmatskoy arkheologii. *Sarmatskie kulturny Evrazii: problemy regionalnoy khronologii. Doklady k 5 mezhdunar.konf. «Problemy sarmatskoy arkheologii i istorii»*. Krasnodar, 228-239.
- Smintina O.V. 2001. *Zonalnist rannyopervisnikh kultur: doslidzhennya, fakti, teorii*. Odessa: Astroprint.
- Spiridonova E.A., Aleshinskaya A.S. 1999. Periodizatsiya neolita-eneolita Evropeyskoy Rossii po dannym palinologicheskogo analiza. *Rossiyskaya arkheologiya* (1), 23-33.
- Stanko V.N. 1982. *Mirmoe. Problema mezolita stepey Severnogo Prichornomor'ya*. Kiev: Naukova dumka.
- Stanko V.N. 1985. K probleme zapadnykh svyazey mezolita Severnogo Prichernomor'ya (po materialam poseleniya Belolesye). In: V. N. Stanko (otv. red.). *Novye materialy po arkheologii Severo-Zapadnogo Prichornomor'ya*. Kiev: Naukova dumka, 31-45.
- Stanko V.N., Byadzi P., Kiosak D. Novi radiovugletsevi dati stoyanki Mirmo. *Naukovi praci: Naukovo-metodichny zhurnal MDGU im. P. Mogili* 83, 33-37.
- Telegin D.Ya. 1977. Retsenziya na: Markevich V.I. *Bugo-dnestrovskaya kultura na territorii Moldavii*. *Arkheologiya* 23, 89-91.
- Tovkaylo M. 2005. *Neolit Stepovogo Pobuzhzhya*. Kii: Shlyakh.
- Vinogradova E.I. 2008. Osnovnye klimaticheskie sobytiya golotsena i razvitie materialnoy kulturny naseleniya Budzhaka. *Naukovi praci: Naukovo-metodichny zhurnal MDGU im. P. Mogili* 83, 44-48.
- Volontir N.N. 1989. K istorii rastitelnosti yuga Moldavii v golotsene. In: Yanshin A.L. (otv. red.). *Chetvertichny period: paleontologiya i arkheologiya*. Kishinev: Ştiinţa, 90-96.
- Videyko M.Yu., Kovalyukh M.M. 1998. Izotopne datuvannya pamyatok bugo-dnistrovskoi kulturi. *Arkheologichni vidkrittva v Ukraїni 1997-1998 rr*. Kii: vid. IANANU, 65-66.
- Zaliznyak L.L. 2004. "Peredistoriya Ukraїni"... Desyat rokov po tomu. *Kamyana doba Ukraїni* 5, 121-131.
- Zaliznyak L.L. 2005. *Finalny paleolit i mezolit kontinentalnoi Ukraїni. Kulturny podil ta periodizatsiya*. Kii: Shlyakh.

A. E. Matioukhine. On Connection Between Raw Material, Typology and Technology in pre-Mousterian and Mousterian Industries of the Russian Plain.

- Goretsky G.N. 1952. Sledy paleolita i mezolita v Nizhnem Podonye. *SA* XVI, 302-309.
- Gorodtsov V.A. 1923. *Arkheologiya*. T. 1. M., Pg: Gosizdat.
- Likhachev V.A. 1966. Otchet po teme «Uslovyne obrazovaniya linz kvartsov i razrabotka metodov ikh poiskov (Rostovskaya oblast). In: *Volgo-Donskoe territorialnoe i geologicheskoe upravlenie. Rostovskaya kompleksnaya geologicheskaya ekspeditsiya*. Arkhiv. Rostov-na-Donu.
- Lyubin V.P. 1998. *Ashelskaya epokha na Kavkaze*. SPb.: Peterburgskoe vostokovedenie.
- Lyubin V.P., Belyaeva E.V. 2006. *Rannaya preistoriya Kavkaza*. SPb.: Peterburgskoe vostokovedenie.
- Lyubin V.P., Belyaeva E.V. 2009. Syryevaya baza kamennykh industriy Kavkaza v rannem i srednem paleolite. In: Vasilyev S.A., Kulakovskaya L.V. (otv. red.). *S.N. Bibikov i pervobytnaya arkheologiya*. SPb.: IIMK RAN, 59-86.
- Matioukhine A.E. 1976. Eksperimentalnoe izuchenie tekhniki izgotovleniya galechnykh orudiy. *SA* (3), 8-24.
- Matioukhine A.E. 1983. Orudiya rannego paleolita. In: Rogachev A.N. (otv. red.). *Tekhnologiya proizvodstva v epokhu paleolita*. Leningrad: Nauka, 134-187.

№1. 2010

- Matioukhine A.E. 1986. O galechnykh psevdorudiakh. SA (3), 95-104.
- Matioukhine A.E. 1987. Paleoliticheskaya masterskaya Kalitvenka 1. KSIA 189, 83-88.
- Matioukhine A.E. 1988. Makroorudiya iz paleoliticheskikh masterskikh. SA (2), 23-42.
- Matioukhine A.E. 1994a. Mnogosloynny paleoliticheskii pamyatnik Biryuchya balka 2. DD 4, 4-36.
- Matioukhine A.E. 1994b. Paleoliticheskie masterskie v bassejne Nizhnego Dona. AV 3, 25-37.
- Matioukhine A.E. 1995a. K voprosu o proiskhozhdenii paleoliticheskikh masterskikh. AA 4, 31-39.
- Matioukhine A.E. 1995b. Paleoliticheskaya masterskaya Kalitvenka 1v. DD 5, 24-44.
- Matioukhine A.E. 1996. *Paleoliticheskie masterskie Vostochnoy Evropy*. Avtoref. diss. ... dokt. ist. nauk. SPb.
- Matioukhine A.E. 2000. Paleoliticheskaya masterskaya Kalitvenka 1a. *Istoriko-arkheologicheskie issledovaniya v Azove i na Nizhnem Donu* 16. Azov, 177-209.
- Matioukhine A.E. 2002. Mnogosloynnaya paleoliticheskaya masterskaya Biryuchya balka 1a. AZ 2, 11-28.
- Matioukhine A.E. 2003a. Mustyerskie komplekсы doliny Severskogo Donsa. AZ 3, 5-27.
- Matioukhine A.E. 2003b. Ob elementarnykh sposobakh raskalyvaniya kamnya v paleolite. AV 10, 13-25.
- Matioukhine A.E. 2006a. Mnogosloynnye paleoliticheskie pamyatniki v ustye Severskogo Donsa. In: Anikov M.V. (otv. red.). *Rannaya pora verkhnego paleolita Evrazii: obshchee i lokalnoe*. SPb.: Nestor-Istoriya, 157-182.
- Matioukhine A.E. 2006b. Mustyerskie gorizonty mnogosloynnogo paleoliticheskogo pamyatnika Biryuchya balka 2 na Severskom Dontse. *Istoriko-arkheologicheskie issledovaniya v Azove i na Nizhnem Donu* 21. Azov, 142-161.
- Matioukhine A.E. 2006v. Polevye issledovaniya Severo-Donetskogo paleoliticheskogo otryada v 2005 g. *Istoriko-arkheologicheskie issledovaniya v Azove i na Nizhnem Donu* 22. Azov, 11-28.
- Matioukhine A.E. 2007a. Biryuchya balka 2. Mnogosloynny paleoliticheskii pamyatnik na Severskom Dontse. AV 14, 20-42.
- Matioukhine A.E. 2007b. Izuchenie tekhniki pervichnogo rasshchepleniya industriy srednepaleoliticheskogo gorizonta pamyatnika Biryuchya balka 2 v doline Severskogo Donsa. In: Amirkhanov Kh.A., Vasilyev S.A., Belyaeva E.V. *Kavkaz i pervonachalnoe zaselenie chelovekom Starogo Sveta*. SPb.: Peterburgskoe vostokovedenie, 87-118.
- Matioukhine A.E. 2008a. Domustyerskie pamyatniki Nizhnego Dona. Ranniy paleolit Evrazii: novye otkrytiya. *Materialy mezhdunarodnoy konferentsii, Krasnodar; Temryuk, 1-6 sentyabrya 2008 g.* Rostov-na-Donu: Yuzhny nauchny tsentr RAN, 84-85.
- Matioukhine A.E. 2008b. Tekhnika rasshchepleniya v mustyerskikh i pozdnepaleoliticheskikh industriyakh pamyatnika Biryuchya balka 2. *Khronologiya, periodizatsiya i krosskulturnye svyazi v kamennom veke*. SPb.: Nauka, 3-36.
- Matioukhine A.E., Praslov N.D. 2008. Osobennosti adaptatsii lyudey epokhi paleolita na territorii Nizhnego Dona. *Problemy biologicheskoy i kulturnoy adaptatsii chelovecheskikh populyatsiy. T. 1. Arkheologiya: adaptivnye strategii drevnego naseleniya — syrje i priemy obrabotki*. SPb.: Nauka, 6-22.
- Matioukhine A.E. (v pechatii). *Domustyerskie pamyatniki Nizhnego Dona*.
- Praslov N.D. 1968. *Ranniy paleolit Severo-Vostochnogo Priazovya i Nizhnego Dona*. Leningrad: Nauka.
- Praslov N.D. 1984. Ranniy paleolit Russkoy Ravniny i Kryma. In: Boriskovski P.I. (otv. red.). *Paleolit SSSR*. Moskva: Nauka, 94-134.
- Praslov N.D. 2001. *Paleolit bassejna Dona (problemy stratigrafii, khronologii i razvitiya kulturny)*. Avtoref. diss. ... dokt. ist. nauk. SPb.
- Shchelinski V.E. 1974. Svoystva kremnevoogo syrnya i tekhniki izgotovleniya orudiy mustyerskoy epokhi. *Pervobytny chelovek, ego materialnaya kultura i sreda v pleystotsene i golotsene*. Moskva: Nauka, 52-57.
- Shchelinski V.E. 1984. Nekotorye osobennosti izgotovleniya rannepaleoliticheskikh orudiy iz raznykh porod kamnya. *III Seminar in Petroarchaeology*. Plovdiv, 185-191.

A. K. Ocherednoy. **Bifacial Backed Knives (Keilmesser) in the Middle Palaeolithic of the Upper Desna Basin.**

- Matioukhine A.E. 2006. Nekotorye osobennosti kremnevooy industriy srednepaleoliticheskogo pamyatnika Khotylevo 1. *Desninskie drevnosti IV*. Bryansk: Izdatelstvo Klintsovskoy gorodskoy tipografii, 102-114.
- Piskunov V.O., Chubur A.A. 2006. Pervobytnaya arkheologiya ustya Bolvy. *Desninskie drevnosti IV*. Bryansk: Izdatelstvo Klintsovskoy gorodskoy tipografii, 155-164.
- Shchelinsky V.E., Kulakov S.A. 2005. *Ilkaya mustyerskaya stoyanka (raskopki 1920-kh — 1930-kh godov)*. Sankt-Peterburg: Evropeyskiy Dom.
- Shchelinsky V.E. 2007. *Paleolit Chernomorskogo poberezhya Severo-Zapadnogo Kavkaza (pamyatniki otkrytogo tipa)*. Sankt-Peterburg: Evropeyskiy Dom.
- Zavernyaev F.M. 1961. *Khotylevskoe nizhnepaleoliticheskoe mestonakhozhdenie*. Bryansk: Bryanskiy rabochiy.
- Zavernyaev F.M. 1978. *Khotylevskoe paleoliticheskoe mestonakhozhdenie*. Leningrad: Nauka.

N. P. Olenkovsky. **The Role of V. N. Stanko and His Students in Excavations of the Late Palaeolithic Sites of Southern Ukraine.**

- Boriskovsky I.I., Praslov N.D. 1964. Paleolit bassejna Dnepra i Priazovya. V: Rybakov B.A. (red.). *Arkheologiya SSSR. Svod arkheologicheskikh istochnikov, A 1-5*. M.-Leningrad: Nauka, 1-41.
- Demidenko Yu.Ye. 2001-2002. Komplekсы nakhodok nizhnikh kulturosoderzhashchikh otlozheniy navesa Syuren-1 (Krym). SR, 1, 350-382.
- Dobrovolskiy A.V. 1950. Pechera kolo s. Illinka Odeskoj oblasti. *Arkheologiya, IV*, 152-155.
- Glavenchuk A.V. 1997. Raskopki proizvodstvennogo uchastka na Anetovke 2. V: Bulatovich S.A. (otv. red.). *Arkheologiya i etnologiya Vostochnoy Evropy: materialy i issledovaniya*. Odessa: Germes, 76-86.
- Glavenchuk A.V., Kiosak D.V., Pistrui I.V. 2008. Issledovanie kamennogo veka doliny reki Bakshaly: nekotorye itogi i perspektivy. *Naukovi pratsi*, 96, 49-55.
- Kobaliya D.R. 1999. Pozdnepaleoliticheskaya stoyanka Juriyevka-1. SR, 1, 231-238.

- Kolosov Yu.G. 1964. Nekotorye pozdnepaleoliticheskie stoyanki porozhistoy chasti Dnepra (Osokorovka, Dubovaya balka, Yamburg). V: Rybakov B.A. (red.). *Arkheologiya SSSR. Svod arkheologicheskikh istochnikov*, A 1-5. M.-Leningrad: Nauka.42-49.
- Kolosov Yu.G., Stepanchuk V.N., Chabay V.P. 1990. *Paleolit Kryma. Pozdny paleolit Kryma*. №1. Kiev.
- Kraskovskiy V.I. 1969. Kamenka — novaya pozdnepaleoliticheskaya stoyanka bliz Odessy. SA (3), 224-229.
- Mikhaylov B.D. 1987. Pershe podove piznopaleolitichne mistseznakhodzhennya v Pivnichnomu Priazov'yi. *Arkheologiya*, 59, 47-52.
- Mikhaylov B.D. 1992. Pozdnepaleoliticheskoe mestonakhodzhennie vblizi Kamennoy Mogily. V: Olenkovskiy N.P. (otv.red.). *Piznyopaleolitichni pamyatki tsentru Pivnichnogo Prichornomor'ya*. Kherson: Khersonskiy muzey drevnostey, 31-36.
- Nuzhniy D.Ju. 1994. Piznyopaleolitichna statsiya Vorona-3 na dniprovskikh porogakh ta ii mistse sered orinyakskikh pamyatok Skhidnoi Evropi. AA, 3, 204-216.
- Olenkovskiy N.P. 1983. Stoyanka Leontyevka na Nizhnem Dnepre. *MASP*, 77-88.
- Olenkovskiy N.P. 1991. *Pozdny paleolit i mezolit Nizhnego Dnepra*. Kherson: Redaktsionno-izdatelskiy otdel upravleniya po pečati.
- Olenkovskiy M.P. 1992. *Pamyatki dobi paleolitu. Arkheologichna karta Nizhnyodniprovskogo regionu*. Vip.I. Kherson: Khersonskoe oblastnoe upravlenie kultury.
- Olenkovskiy M.P. 2000. *Paleolit ta mezolit Prisivashs'ha: problemi epigravetu Ukraïni*. Kherson: Pridniprovyia.
- Olenkovskiy N.P. 2008. *Epigravett Vostochnoy Evropy. Kulturno-istoricheskyy aspekt*. Kherson: Naddnipyrianska pravda.
- Olenkovskiy N.P. 2009. *Epigravettskaya stoyanka Dmytrivka*. Kherson: Aylant.
- Rogachov O.M. 1947. Paleolitichni stoyanki v Kaystroviiy baltsi. V: *Paleolit i neolit Ukraïni*. T.I. Vip. IV. Kii'v: Vid-vo AN URSR, 249-264.
- Sapozhnikov I.V. *Paleolit stepey Nizhnego Pridnestrovyia*. Odessa.
- Sapozhnikov I.V. 2003. *Bolshaya Akkarzha: Khozyaystvo i kultura pozdnego paleolita Stepnoy Ukrainy*. Kiev: Shlyakh.
- Smimov S.V. 1973. *Paleolit Dniprovskogo Nadporizhzhya*. Kiev: Naukova dumka.
- Smolyaninova S.P. 1978. Pozdnepaleoliticheskaya stoyanka Ivashkovo VI. V: Karyshkovskiy O.P. (otv. red.). *Arkheologicheskie issledovaniya Severo-Zapadnogo Prichornomor'ya*. Kiev: Naukova dumka, 120-129.
- Smolyaninova S.P. 1990. *Paleolit i mezolit stepnogo Pobuzh'ha*. Kiev: Naukova dumka.
- Smolyaninova S.P., Mukha B.B. 1989. Mamont iz pozdnepaleoliticheskoy stoyanki Leski. V: Yanshin A.L. (gl.red.). *Chetvertichny period. Paleontologiya i arkheologiya*. Kishinev: Ştiinţa, 61-67.
- Smolyaninova S.P. 2002. *Tekhnika rasshchepleniya kremnya pozdnepaleoliticheskikh i mezoliticheskikh pamyatnikov Pobuzh'ha*. Odessa: Astroprint.
- Stanko V.N. 1971. Mezolit Dnestro-Dunayskogo mezhdurech'ya. *MASP*, 7, 93-110.
- Stanko V.N. 1971a. Razvedki paleolita na Nizhnem Dnepre. *AIU 1968 goda*, 105-108.
- Stanko V.N., Grigoryeva G.V. 1977. Issledovanie pamyatnikov kamennogo veka na r. Ingule. V: *Drevnosti Poingulya*. Kiev: Naukova dumka, 37-51.
- Stanko V.N. 1980. Ranniy mezolit stepey Severnogo Prichornomor'ya. V: *Pervobytnaya arkheologiya — poiski i nakhodki*. Kiev: Naukova dumka, 90-109.
- Stanko V.N., Smolyaninova S.P., Ivanov G.I. 1981. Raskopki pozdnepaleoliticheskikh stoyanok Anetovka I i II na Srednem Buge. V: *Drevnosti Severo-Zapadnogo Prichornomor'ya*. Kiev: Naukova dumka, 5-17.
- Stanko V.N. 1982. *Mirnoe. Problema mezolita stepey Severnogo Prichornomor'ya*. Kiev: Naukova dumka.
- Stanko V.N., Smolyaninova S.P. 1985. Issledovanie paleolita i mezolita stepnogo Pobuzh'ha. SA (4), 5-20.
- Stanko V.N. 1989a. Pozdnepaleoliticheskoe poselenie Anetovka II. V: Bibikov S.N. (otv.red.). *Kamenny vek: pamyatniki, metodika, problemy*. Kiev: Naukova dumka, 113-125.
- Stanko V.N. 1989b. Proizvodstvennyye komplekсы po utilizatsii okhotnichyey dobychi v pozdnem paleolite (po materialam poseleniy Anetovka II. V: Berezanskaya S.S. (otv.red.). *Pervobytnaya arkheologiya*. Kiev: Naukova dumka, 54-63.
- Stanko V.N., Grigoryeva G.V., Shvayko T.N. 1989. *Pozdnepaleoliticheskoe poselenie Anetovka II*. Kiev: Naukova dumka.
- Stanko V.N., Starkin A.V. 1989. O vozraste i usloviyakh obitaniya pozdnepaleoliticheskogo poseleniya Anetovka II. *Trudy nauchnoy konf. «Istoriya i arkheologiya Nizhnego Podunavya»*. Reni, 9.
- Stanko V.N., Gladkikh M.I., Segeda S.P. 1999. *Istoriya pervisnogo suspilstva*. Kii'v: Libid'.
- Stepanchuk V.M. i dr. 2004. Bagatosharova stoyanka Mira na Srednyomu Dnipro: osnovni rezultati rozkopok 2000 roku. *KD*, 5, 62-98.
- Tatartsev S.V. 1996. K voprosu o verkhnem sloe pozdnepaleoliticheskoy stoyanki Syuren I. AA, 5, 193-198.
- Trusova S.A. 1940. Raskopki v peshchere Adzhi-Koba v 1933 g. SA (5), 272-274.
- Vekilova E.A. 1957. Stoyanka Syuren I i ee mesto sredi pozdnepaleoliticheskikh mestonakhodzhений Kryma i blizhayshikh territoriy. *MIA*, 59, 235-323.
- Yanevich A.A. 1992. Novaya finalnopaleoliticheskaya stoyanka Vishennoe II v Krymu. V: Olenkovskiy N.P. (otv.red.). *Piznyopaleolitichni pamyatki tsentru Pivnichnogo Prichornomor'ya*. Kherson: Khersonskiy muzey drevnostey, 20-31.
- Yanevich O. 1999. Buran-Kaya 3 v kompleksi piznyogo paleolitu Krimu. V: Olenkovskiy N.P. (otv.red.). *Arkheologichna zbirka Khersonskoi oblasnoi derzhavnoi inspektsii okhoroni pamyatok*. Kherson: Pridniprovyia, 132-140.

V. A. Manko. Cases of Interstratifications in Unit III of Grot Skalisty and the Question of Origin of Crimean Final Palaeolithic

- Bibikov S.N., Stanko V.N., Koen V.Yu. 1994. *Finalny paleolit i mezolit Gornogo Kryma*. Odessa: Vest.
- Bonch-Osmolovskiy G.A. 1934. Itogi izucheniya krymskogo paleolita. In: *Trudy II mezhdunar. konf. Assotsiatsii po izucheniyu chetvertichnogo perioda*. V. — Moskva; Leningrad; Novosibirsk: Gos. nauchno-tekhn. gorno-geologo-neftyanoe izd-vo, 114-183.
- Gorelik A.F. 2001. *Pamyatniki Rogalik-Peredelskogo rayona. Problemy finalnogo paleolita Yugo-Vostochnoy Ukrainy*. Kiev-Lugansk: RIO LIVD.
- Manko V.O. 2008. Kulturny shar III-3-H stoyanki Grot Skelyasty. In: Gavriluk N.O. (vidp. red.).

№1. 2010

- Arkheologichni vidkryttya v Ukraini. Kiiv: Institut arkheologii NAN Ukraini, 234-238.
- Sapozhnikov I.V. 2004. Mnogosloynaya stoyanka Mikhaylovka (Belolesye): problemy stratigrafii i datirovki. In: Toshchev G.M. (vidp. red.). *Starozhitnosti stepovogo Prichornomor'ya i Krimu*. T.11. Zaporizhzhya: Zaporizki nacionalny universitet, 299-316.
- Sorokin A.N. 2002. *Mezolit Zhizdrinskogo Polesya. Problema istochnikovedeniya mezolita Vostochnoy Evropy*. Moskva: Nauka.
- Stanko V.N. 1983. *Mirnoe. Problema mezolita stepy Severnogo Prichornomor'ya*. K.: Naukova dumka.
- Yanevich A.A. 1992. Novaya finalnopalaeoliticheskaya stoyanka Vishennoe II v Krymu. In: Olenkovski M.P. (vidp. red.). *Piznyopaleolitichni pamyatki tsentru Pivnichnogo Prichornomor'ya*. Kherson: Kherson.
- Yanevich A.A. 2000. Buran-kayska kultura gravetu Krimu. *Arkheologiya* (2), 20-30.

V. N. Stepanchuk. **Possible Connections Between the Dnieper and Carpathian-Dniester Regions in the Upper Palaeolithic.**

- Amirkhanov Kh.A. (red) 1998. *Vostochny gravett*. Moskva: Nauchny mir.
- Anikovich M.V., Anisyutkin N.K., Vishnyackiy L.B. 2007. *Uzlovye problemy perekhoda k verkhnemu paleolitu v Evrazii*. Sankt-Peterburg: Nestor-Istoriya.
- Koen V.Yu., Stepanchuk V.N. 2001. Polevye issledovaniya stoyanki Mira v 2000 godu. In: *Archaeological Discoveries in Ukraine in the years 1999-2000*, Kiiv, 221-224.
- Kolosov Yu.G., Stepanchuk V.N., Chabay V.P. 1993. *Ranniy paleolit Kryma*. Kiev: Naukova dumka.
- Petrun V.F. 2002-2003 Petrograficheskie dannye. In: Stepanchuk V.N. i dr. *Mira. Novy pozdnepleyostsenovy pamyatnik na Srednem Dnepre (perve rezultaty polevykh issledovaniy 2000 g.)*, NA IA NANU, 211-212.
- Praslov N.D., Rogachev A.N. (red.). 1982. *Paleolit Kostenki-Borshevskogo rayona na Donu*. Leningrad: Nauka.
- Stepanchuk V.N. 2002. *Pozdnie Neandertalcy Kryma. Kiik-Kobinskie pamyatniki*. Kiev: Stilos.
- Stepanchuk V.N. 2003. Tafonomiya kulturnykh ostatkov i vlyuchayushchikh geologicheskikh sloev na stoyanke Mira. In: *Kamyana doba Ukraini*, 4, 138-149.
- Stepanchuk V.N. 2003-2004. Stoyanka Mira v Srednem Podneprov'ye: k voprosu o gomogenosti paleoliticheskikh sloev. In: *Stratum plus*, 1, 187-205.
- Stepanchuk V.M. 2004. Zhitlova konstrukciya I sharu stoyanki Mira. In: *Arkheologiya*, 2, 79-89.
- Stepanchuk V.N. 2005. Voprosy perekhoda k verkhnemu paleolitu v svete novykh dannykh po Krymu i yugu Vostochnoevropskoy ravniny. In: *Trudy Kostyonkovsko-Borshchyovskoy arkheologicheskoy ekspeditsii IIMK RAN*, 3, 197-233.
- Stepanchuk V.N., V.Yu. Koen, N.P. Gerasimenko, F. Damblon, P. Ezarts, O.P. Zhuravlyov, M.M. Kovalyukh, V.F. Petrun, J. van der Pliht, P.V. Puchkov, L.I. Rekevec, Kh.G. Termer 2004. Bagatosharova stoyanka Mira na Serednyomu Dnipro: osnovni rezultati rozkopok 2000 roku. In: *Kamyana doba Ukraini*, 5, 62-98.
- Stepanchuk V.N., Petrun V.F. 2008. Kamennoe syryye stoyanki Mira na Srednem Dnepre: raznoobrazie i predpolagaemoe proiskhozhdenie. *Arkheologicheskij Almanakh*, 19, 75-86.

S.I. Covalenco, N.A. Chetraru. **Upper Palaeolithic Industrial Sites in the Middle Reut River Basin.**

- Borziac I.A., Covalenco S.I. 1989. Poselenie sloya I mnogoslonoynoy paleoliticheskoy stoyanki Cosauti na Srednem Dnestre. In: Chetraru N.A. (red.). *AIM v 1984 g.*, 16-32.
- Borziac I.A., Covalenco S.I. 1990. Issledovanie vtorogo kulturnogo sloya mnogoslonoynoy paleoliticheskoy stoyanki Cosauti na Srednem Dnestre. In: Chetraru N.A. (red.). *AIM v 1985 g.*, 3-23.
- Borziac I.A., Covalenco S.I. 1992a. Issledovanie sloya 3B mnogoslonoynoy paleoliticheskoy stoyanki Cosauti na Srednem Dnestre. In: Chetraru N.A. (red.). *AIM v 1986 g.*, 3-28.
- Borziac I.A., Covalenco S.I. 1992b. Poselenie sloya 3 stoyanki Cosauti na Srednem Dnestre. In: Grosu V.I. (red.). *Materialy i issledovaniya po arkheologii i etnografii Moldovy*. Kishinev: Ştiinţa, 48-69.
- Borziac I.A., Grigorieva G.V., Chetraru N.A. 1981. *Poseleniya drevnekamennogo veka na severozapade Moldavii*. Kishinev: Ştiinţa.
- Chernysh A.P. 1977. Mnogosloynaya paleoliticheskaya stoyanka Korman IV i eyo mesto v paleolite. In: Goretsky G.I., Tseytlin S.M. (red.). *Mnogoslonoynaya paleoliticheskaya stoyanka Korman IV*. M. Nauka, 7-77.
- Chernysh A.P. 1982. Mnogosloynaya paleoliticheskaya stoyanka Molodova I. In: Goretsky G.I., Ivanova I.K. (red.). *Molodova I. Unikalnoe mustyevskoe poselenie na Srednem Dnestre*. Moskva: Nauka, 6-102.
- Chernysh A.P. 1987. Etalonnaya mnogoslonoynaya stoyanka Molodova V. *Arkheologiya*. In: Ivanova I.K., Tseytlin S.M. (red.). *Mnogoslonoynaya paleoliticheskaya stoyanka Molodova V. Lyudi kamennogo veka i okruzhayushchaya sreda*. Moskva: Nauka, 7-93.
- Chetraru N.A. 1963. Pervonachalnoe zaselenie doliny r. Reut. *Trudy III konferentsii molodykh uchenykh*, 3. Kishinev: Cartea Moldovenească, 81-82.
- Chetraru N.A. 1965. Paleoliticheskaya stoyanka Chutuleshty 1. *Izvestiya AN MSSR (seriya obshchestvennykh nauk)* (12), 53-61.
- Chetraru N.A. 1969. Paleoliticheskie i mezoliticheskie mestonakhozhdeniya v bassejne r. Reut. In: Aksyuk A. (red.). *Antropogen Moldavii*. Kishinev: RIO AN MSSR, 24-88.
- Chetraru N.A. 1973. *Pamyatniki epokh paleolita i mezolita. Arkheologicheskaya karta Moldavskoy SSR*. Vyp.1. Kishinev: Ştiinţa.
- Chetraru N.A., Grigoryeva G.V., Covalenco S.I. 2007. *Verkhnepaleoliticheskaya stoyanka Rashkov VII*. Kishinev: Business-Elita.
- Girya E.Yu. 2000. Pozdnepaleoliticheskaya kremneobrabatyvayushchaya masterskaya Visla Balka v Donbasse: tekhnologicheskij analiz plastinchatnykh skolov. *AA* 9, 99-112.
- Grigoryeva G.V. 1983. Mnogosloynaya paleoliticheskaya stoyanka Korpach v Moldavii. In: Krizhevskaya L.Ya. (red.). *Izyskaniya po mezolitu i neolitu SSSR*. Leningrad: Nauka, 18-27.

Matioukhine A.E. 1987. Paleoliticheskaya masterskaya Kalitvenka I. *KSIA* 189, 83-88.
Peres F.S. 1964. Kremnistye obrazovaniya iz melovykh

otlozheniy severo-vostochnoy chasti Moldavskoy SSR. *Materialy po geologii i poleznym iskopaemym Moldavii*. Kishinev: Cartea Moldovenească, 75-86.

O. Druzhinina. The Final Palaeolithic of South-Eastern Subbalticum: State of Research (with particular reference to materials from Kaliningrad oblast).

Druzhinina O.A. 2005. *Vzaimodeystvie prirody i obshchestva v mezhdurechye Nemana i Visly na rubezhe pleystotsena i golotsena*. Diss...kand. geogr. nauk. Kaliningrad.
Druzhinina O.A. 2007. *Otchet ob arkhologicheskikh issledovaniyakh (razvedkakh) v nizhnem techenii reki Sheshupe v Nemanskom i Krasnoznamenskom rayonakh Kaliningradskoy oblasti v 2006 godu*. Arkhiv IA RAN. Moskva.
Druzhinina O.A. 2008. *Otchet ob arkhologicheskikh issledovaniyakh (razvedkakh) v nizhnem techenii reki Sheshupe v Nemanskom rayone Kaliningradskoy oblasti v 2007 godu*. Arkhiv IA RAN. Moskva.
Gurina N.N. 1962. *Otchet o polevoy rabote Verkhnevolzhskoy neoliticheskoy ekspeditsii v 1961 g.* Arkhiv IA RAN, RI, №2345. Moskva.
Rimantene R.K. 1971. *Paleolit i mezolit Litvy*. Vilnyus: Mintis.
Shodnov I.N. 2009. *Otchet ob arkhologicheskikh issledovaniyakh (razvedkakh) na zapadnom beregu ozera Vishtyneckoe v Nesterovskom rayone i na pravom beregu reki Sheshupe v Krasnoznamenskom rayone Kaliningradskoy oblasti v 2007 godu*. Arkhiv IA RAN. Moskva.

Timofeev V.I. 1973. *Otchet o rabote Kaliningradskogo neoliticheskogo otryada LOIA AN SSSR v 1972 g.* Arkhiv IA RAN, RI, №4849. Moskva.
Timofeev V.I. 1975. *Otchet o rabote Kaliningradskogo neoliticheskogo otryada LOIA AN SSSR v 1974 g.* Arkhiv IA RAN, RI, №5880. Moskva.
Timofeev V.I. 1979. Pamyatniki kamennogo veka vostochnoy chasti Kaliningradskoy oblasti. *KSIA* 15, 61-69
Timofeev V.I. 1983. Mezoliticheskie pamyatniki v nizhnem techenii reki Sheshupe (Kaliningradskaya obl.). In: *Izskaniya po mezolitu i neolitu SSSR*. Leningrad: Nauka, 27-35.
Timofeev V.I. 2003. Istoriya izucheniya pamyatnikov kamennogo veka na territorii Kaliningradskoy oblasti v dovoenny period. In: *Problemy baltiyskoy arkhologii*. Kaliningrad: Izd-vo Kaliningradskogo universiteta, 4-13.
Timofeev V.I., Filippov A.K. 1981. Tri izdeliya iz roga severnogo olenya, naydennye v Yugo-Vostochnoy Pribaltike. *SA* (2), 251-255
Zhilin M.G. 2004. *Prirodnaya sreda i khozyaystvo mezoliticheskogo naseleniya tsentra i severo-zapada lesnoy zony Vostochnoy Evropy*. Moskva: Academia.

S. P. Smolyaninova. Cores of Girzhevo.

Boriskovski P.I. 1964. Razvedki pamyatnikov kamennogo veka v Odesskoy oblasti v 1962 godu. *KSO GAM* 1962 g., 12-17.
Girya E.Yu. 1997. *Tekhnologicheskii analiz kamennykh industriy. Metodika mikro- makroanaliza drevnikh orudiy truda*. SPb: IIMK RAN.
Petrun V.F. 1967. Petrografomineralogicheskoe opredelenie materialov iz Girzhevskoy stoyanki. *ZOAO* 2, 168-173.

Smolyaninova S.P. 2002. *Tekhnika rasshchepeniya kremnya pozdnepaleoliticheskikh i mezoliticheskikh pamyatnikov Pobuzhya*. Odessa: Astroprint
Stanko V.N. 1966. Mezoliticheskaya stoyanka Girzhevo v Odesskoy oblasti (1962-1964). *SA* (2), 96-103.
Stanko V.N. 1967. Nekotorye voprosy pozdnego mezolita Severo-Zapadnogo Prichernomor'ya (po materialam raskopok stoyanki Girzhevo). *ZOAO* 2, 155-168.